

PODBIEL

Štvrťročník obce Podbiel ■ ročník 29 ■ júl 2024 ■ číslo 2

■ Niektoré práce sú viditeľné na uliciach, mnohé prebiehajú v kanceláriách ■ V jeseni by konečne mali Pod Pálenicu prísť energetici ■ Deti to zvládli, školský kolotoč sa na chvíľu zastaví ■ Hasiči sú súčasťou života v dedine už celé storočie ■ Petrovi Dvorskému učarovala viola, hrá v orchestri SND * Príklady výziev na tréningovanie digitálnej miernosti

Tradičné slávnosti sú aj o zodpovednosti k hodnotám

V nedeľu 7. júla opäť po roku ožije priestor medzi drevenicami na Bobrovej rali tradičnými melódiami, piesňami a tancom.

■ Už 31. Podbielanské folklórne slávnosti budú opäť sviatkom podôb tradičnej ľudovej kultúry. V tomto roku budú v programe, ktorý začne už o 13.00 h krojovaným sprievodom od obecného úradu, dominovať svadobné obyčaje a podoby goralскеj kultúry. Pozvanie prijali okrem oravských, liptovských a kysuckých folklórnych súborov aj folklórne súbory Frankovčan z Malej

Frankovej, Magura z Kežmarku či Watra z poľského Czarneho Dunajca.

Program vyvrcholí vystúpením Poddukelského umeleckého ľudového súboru PULS, ktorý priblíži podoby rusínskeho folklóru.

Bohatý program ešte podčiarkne výstava ľudového odevu nainštalovaná v označenej drevnici na Bobrovej rali a jarmok tradičných remesiel

s viac ako tridsiatkou ľudových umelcov.

Na Podbielanských folklórnych slávnostiach sa prezentujú najvýznamnejšie podoby tradičnej kultúry nielen Podbiela, ale i širšieho okolia.

Zámerom usporiadateľov je aj formou scénických programov a sprievodných podujatí festivalu budovať a uvedomovať si lokálnu, komunitnú identitu ako pocit sunáležitosti a zodpovednosti obyvateľov voči hodnotám, ktoré vytvárajú, i prostrediu, ktoré ich obklopuje. Podobne je festival i priestorom pre tvorivé porovnanie pohľadov na scénické spracovanie folklórneho materiálu.

Sleduje i dlhodobjšie ciele – zviditeľňovať, rozvíjať a prezentovať už zanikajúce prejavy tradičnej kultúry obyvateľom i početným návštevníkom počas turistickej sezóny. K tomu prispieva i jedinečný priestor pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry Bobrova raľa s viac ako 50-timi objektami drevníc, ktorý je v takomto rozsahu jedinečný v rámci strednej Európy. Okrem významnej remeselnej a priemyselnej histórie obce prezentovanej torzom Františkovej huty – národnou technickou pamiatkou, históriou pivovaru, obecným múzeom, tradíciou rezbárstva či folklórnych skupín, súborov – Podbielan, Senková, Murinovci je dkladom jedinečnosti Podbiela a zručnosti jeho obyvateľov.

■ Miroslav Žabenský,
autor programu

Tepla je čoraz viac

Možno sa nám zdá, že témy o zmene klímy a globálnom otepľovaní sú pomerne abstraktné. Nevidíme topiace sa ladovce a ak v lete zájdeme k moru, neregistrujeme jeho zvýšenú hladinu. Cítíme však čoraz častejšie vlny horúčav, suchá či extrémne zrážky. Sme v tom až po-uši.

Pozrime sa na vývoj priemernej teploty vzduchu doma, v Podbieli. Uvádza ju webová stránka meteoblue.com. Prístroje tu vlani namerali 8,1 °C a v roku 2014 to bolo 8,3 °C, čo je najviac za dobu merania. Spojenie nameraných hodnôt od roku 1979 dokazuje, že za 44 rokov sa v Podbieli oteplilo o 2,5 stupňa Celzia.

Samozrejme, podnebie sa v histórii Zeme vždy menilo, no v ostatných storočiach, po priemyselnej revolúcii, ovplyvňuje klímu a teplotu nielen príroda, ale hlavne človek. Stojí za spaľovaním fosílnych palív či odlesňovaním, betonovaním. Dôsledky sú mimoriadne vážne. Zem to nezvládne sama.

Boj proti zmene klímy, ako aj prispôsobenie sa zvyšujúcim sa teplotám sú hlavnými prioritami EÚ. Ale ani medzinárodné inštitúcie to nezvládnu bez ľudí zospodu. Ako teda planéte pomôcť? Nestačí dodržiavať pitný režim, v horúčavách vyhľadávať chládky. Prvým krokom pomoci môže byť napríklad nechať auto doma, ak ideme do obchodu či kostola.

■ Lýdia Vojtaššáková

Obec bola v pohybe aj v druhom štvrtroku

Niektoré práce sú viditeľné na uliciach, mnohé prebiehajú v kanceláriách obecného úradu. Niektoré pokračujú, niektoré začínajú. Toto sú najhlavnejšie z nich.

■ Po výberovom konaní na spracovateľa architektonickej štúdie na úpravu verejného priestoru v strede obce, ju už architekt kreslí. Hotová by mala byť v najbližších dňoch.

■ Pokračujú práce na triediacom dvore. Po čiastočnom zastrešení niektorých boxov na skladovanie odpadu obec vypracovala projekt na celkové prekrytie dvora. V súčasnosti prebieha proces stavebného povolenia.

■ Chodník okolo hlavnej cesty, od nákupného strediska po most na Zámostie sa dostal do štádia prípravy dokumentácie na výberové konanie na dodávateľa stavby.

■ V týchto dňoch by mal projektant predložiť hotový projekt na rekonštrukciu budovy základnej školy. Obec následne začne vybavovať stavebné povolenie.

„Aktuálne sú ale výzvy, z ktorých by sme mohli získať dotáciu, naplnené,“ hovorí starosta. „Napriek tomu však nemôžeme v aktivitách poľaviť, aj keby mala ísť celá dokumentácia do šuplíka. Vždy je dobre, keď máme z neho čo vytiahnuť pri vyhlásení výziev. Inak nám budú peniaze unikať.“

■ Priestory kultúrno-sportovej haly skrášlili nové zariadenie v bare. Jeho dodávateľ vzišiel z výberového konania.

■ Spredu futbalového areálu budujú pracovníci obecných služieb nové oplotenie.

■ Pre stavebníkov v lokalite Pod Pálenicou je dobrou správou, že SSD tam ide konečne robiť nízkonapäťové rozvody.

■ Most na Zámostie má novú povrchovú úpravu chodníka a osvetlenie. Asfaltový koberec riešil správca mosta – Žilinský samosprávny kraj. Obec tadiaľ urobila na vlastné náklady verej-

né osvetlenie, aby bol prechod bezpečnejší.

■ Z pozornosti Podbielanov sa teší aj technická pamiatka Františkova huta. Obec urobila projekt na vyčistenie a konzerváciu bezmála 200-ročných múrov a vysokej pece z pálených tehál a na jeho realizáciu chce získať dotáciu z príslušných fondov. V súčasnosti prebieha proces stavebného povolenia.

■ Pracovníci obecných služieb boli v priebehu druhého štvrtroka aj na cintoríne, okrem kosenia čistili zadnú časť interiéru domu smútku. Vzadu sú totiž dva ďalšie chladiace boxy a – neporiadok. Môže sa stať, že okrem boxu vpredu, bude treba ďalší.

„Vedľa domu smútku dáme plechovú garáž ako sklad, tam premiestnime náradie a všetky potrebné veci pre zabezpečenie pohrebu a údržbu cintorína. Vnútri domu smútku tak vznikne ďalšie dôstojné miesto, aké si zosnuli a ich príbuzní zaslúžia.“

■ Ukončená je prvá etapa ozvučenia na cintoríne, týkala sa domu smútku. V ďalšej etape sa uvažuje s rozšírením ozvučenia na celý cintorín.

■ Pokračujú práce na pozemkových úpravách – veľkej i malej komasácii.

■ Oravská vodárenská spoločnosť upozorňuje vlastníkov

nehnutelností na povinnosť pripojiť ju na verejnú kanalizáciu tam, kde je vybudovaná. OVS požiadala obec o aktualizáciu zoznamu odberateľov a doplnenie nehnuteľností podľa vydaných súpisných čísiel. Následne bude OVS kontrolovať stav pripojenia nehnuteľností u tých majiteľov, ktorých nemajú v evidencii, alebo sú registrovaní ako odberatelia pitnej vody bez stočného.

■ Obecný úrad zamestnávali aj dve kolá prezidentských volieb a voľby do Európskeho parlamentu. Samospráva má totiž pri ich príprave a v priebehu nich veľa povinností. Napríklad určiť volebné okrsky a volebné miestnosti, registruje členov volebnej komisie a zvoláva jej zasadnutie. Do každej domácnosti musí doručiť oznámenie o voľbách, v prípade eurovoľieb aj zoznamy kandidátov. Vydáva voličské preukazy, aktualizuje zoznamy oprávnených voličov. Musí pripraviť a vybaviť volebné miestnosti. Po skončení hlasovania zverejňuje jeho výsledky a archivuje zákonom určené dokumenty z volieb.

■ Pracovníčky úradu spracovávajú odpovede na otázky doručené v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Za prvý polrok ich riešili 12, všetky podávali dvaja obyvatelia Podbiela.

■ Na pracovnú návštevu prišla do Podbiela Erika Jurinová, predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja. S vedením obce riešili aktuálne problémy ako aj výzvy, ktoré samosprávu v najbližšej dobe čakajú.

■ Uskutočnilo sa aj rokovanie so zástupcami Pamiatkového úradu ohľadom úpravy hraníc pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry Bobrova raľa. Téma sa ťahá už niekoľko rokov, no bez výsledku. „Chceme územie zmenšiť,“ hovorí starosta Ján Sitek.

„Do pamiatkovej rezervácie nepatrí totiž len súvislá zástavba dreveníc, ale aj miesta, kde stojí jedna alebo žiadna pamiatka. Preto ich obec ani majitelia nemôžu využívať.“ Viacerým návrhom sú pamiatkari z ružomberskej pobočky naklonení, rozhodne však Pamiatkový úrad v Bratislave.

■ OCÚ, LV

PODBIEL

Štvrtročník obce Podbiel
■ júl 2024 ■ ročník 29
■ číslo 2

Vydáva Obecný úrad Podbiel ako nepredajnú publikáciu v náklade 350 ks.

■ Sídlo vydavateľa: 027 42 Podbiel 210, IČO 00314790

■ Šéfredaktorka: Ing. Lýdia Vojtaššáková. Redakčná rada: Mgr. Blanka Kontrová, Ing. Henrieta Schelingová Magerčáková, Mgr. Miroslava Siteková, Marián Vlčák

■ Kontakt: e-mail: redakciapodbiel@gmail.com, tel.: 043 / 5381 031

■ Grafická úprava: STAN

■ Tlač: Tlačiareň Kubík Námestovo

■ Evidenčné číslo: EV – 3335/09 ISSN 1339–6986.

Prípojok sa nedočkali, elektriku si dotiahli sami

Drevené i betónové stĺpy a káble natáhané kade-tade, elektromery vzdialené aj dvesto metrov, tak takémuto obrazu lokality Pod Pálenicou by mal byť koniec.

■ Že inžinierske siete nebudú vybudované hneď, s tým majitelia stavebných pozemkov počítali. Nepočítali však s tým, že elektriky sa nedočkajú ani po dostavaní domu. A tak, ak potrebovali bývať, dotiahli si ju vlastnými káblami po vlastných stĺpoch.

V jeseni by už však Pod Pálenicu mali prísť energetici, zakopať do zeme kábel a urobiť prípojky.

Nemohli čakať na služby

„Keď som pred jedenástimi rokmi ako prvý začal stavať, nebolo tu nič,“ hovorí Peter Molitoris.

„Cesty sme si vyjzdili, na elektriku som si kúpil elektro-

centrálu. Rovnako robili aj ďalší stavebníci.“

Verejné elektrické rozvody a prípojky začali chýbať, keď už chceli v nových domoch bývať.

„Museli sme si elektriku zabezpečiť na vlastné náklady,“ hovorí Peter. Jemu sa ešte podarilo zohnať vyradené staré drevené stĺpy. Kúpil kábel a po súhlase energetikov ho pripojil k stĺpu elektrického vedenia pri železničnej trati. Vzdialenosť takmer 200 metrov.

Dnes stojí Pod Pálenicou osem nových domov. Museli si kúpiť stĺpy, kábel, urobiť zemné práce, prípojku, zabezpečiť elektrikára, aby to pozapájal, urobiť revíziu. Vyšlo ich to po zhruba

4000 eur. K tomu mal byť projekt a stavebné povolenie.

Keď už odbery preťažili možnosti prípojného bodu na stĺpe pri železnici, energetici umožnili stavebníkom pripojiť sa na ďalší – pri futbalovom ihrisku.

Konečne je termín známy

„Vybavuje sa to už bežne desať rokov,“ hovorí starosta Ján Sitek. „Konečne idú energetici z SSD na novej ulici natiahnúť rozvody NN siete a urobiť prípojky. V týchto dňoch ukončili verejné obstarávanie na dodávateľa. V októbri by sa malo začať robiť, taká bola podmienka v súťaži. Musíme ešte upraviť odvodový kanál medzi ihriskom a cestou k lokalite. Požaduje to od nás SSD i Povodie

Váhu, aby tadiaľ mohli ťahať vedenie.“

V lokalite je 22 stavebných pozemkov. V ostatnom období sa výstavba či sťahovanie do hotových domov zastavilo. „Stavebníci sa chodia pýtať na obecný úrad, či si majú elektriku zabezpečiť na vlastné náklady, ako dlho majú čakať,“ dodáva starosta.

Na nastahovanie sa do svojho sa tešia aj Miháľovci. Do Podbiela sa vrátili po 17 rokoch života v Nórsku. Hoci majú nový dom dokončený, bývajú u príbuzných. „Informoval som sa vlni po návrate zo zahraničia u starostu, odporučil mi počkať, tak čakáme,“ povedal Miroslav. „Myslíme pozitívne.“

■ Lýdia Vojtaššáková

Zvolili sme si prezidenta a poslali zástupcov do europarlamentu

■ Slovensko má nového prezidenta, zvolilo si aj zástupcov do Európskeho parlamentu. Prezidentom sa stal Peter Pellegrini. Víťazom eurovoľieb sa stalo Progresívne Slovensko so ziskom 27,81 percenta hlasov. Nasleduje strana Smer (24,76) a hnutie Republika (12,53). Do europarlamentu sa dostali aj kandidáti za Hlas (7,18 percenta) a KDH (7,14 percenta).

■ V prvom kole prezidentských voľieb 23. marca prišlo k volebným urnám 634 Podbielanov.

Za Ivana Korčoka (občiansky kandidát) hlasovalo 251 z nich, za Petra Pellegriniho (Hlas – SD) 225, za Štefana Harabina (Republika) 91, za Jána Kubiša 25, Igora Matoviča 22, Patrika Dubovského 10, za Mariána Kotlebu traja, za Andreja Dan-

ka dvaja, Krisztiána Forró dvaja, Róberta Šveca jeden a Milana Náhlíka nikto.

■ V druhom kole 6. apríla sa rozhodovalo medzi Ivanom Korčokom a Petrom Pellegrinim. V Podbieli sa hlasovania zúčastnilo 717 voličov. Väčšinu – 358 platných hlasov získal Peter Pellegrini, za Ivana Korčoka bolo 351.

■ Vo voľbách do Európskeho parlamentu sa najviac Podbielanov rozhodlo pre Smer-SD – 90, Republiku a KDH – po 76 a Progresívne Slovensko – 60. Najviac preferenčných hlasov získal Milan Uhrík (Republika) 65, Ľuboš Blaha (SMER – SD) 60 a Ľudovít Ódor (Progresívne Slovensko) 43. V Podbieli využilo právo rozhodovať 390 voličov. ■ (LV)

Stručne z rokovania poslancov

Na júnovom rokovaní obecného zastupiteľstva poslanci schválili:

- záverečný účet obce Podbiel za rok 2023,
- použitie prebytku vľajšieho rozpočtového hospodárenia vo výške 110 332,34 eur na tvorbu rezervného fondu,
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Podbiel na roky 2024 – 2028,
- nový cenník za služby poskytované Obcou Podbiel s účinnosťou od 1. júla 2024,
- plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na 2. polrok 2024. ■ (OcÚ)

Pre sociálny plán je kľúčové slovo komunita

Na to, aby bol Podbiel dobrým miestom na život pre všetkých, potrebujeme byť citliví voči potrebám obyvateľov. A musíme plánovať ich naplnenie.

■ S takýmto zámerom samospráva vypracovala a obecné

zastupiteľstvo schválilo Komunitný plán sociálnych služieb obce na roky 2024 až 2028. Vyše stostranový dokument obsahuje podrobné analýzy súčasného stavu, porovnáva potreby obyvateľov s ich existujúcimi zdrojmi. Hovorí aj o ohrozeniach a príležitostiach, silných

i slabých stránkach sociálnych služieb v Podbieli. Najpodstatnejšími sú v ňom ciele a opatrenia smerujúce k tomu, aby sa vízia rozvoja sociálnych služieb v dedine skutočne dosiahla.

Sú sociálne a zdravotné služby pre všetky skupiny komunity dostupné a kvalitné? Je zabezpečený všestranný rozvoj detí a mládeže? Ako je to s nájomným bývaním? Ako sa bezpečnosťou? Čo robiť, ak potrebujete opatrovateľku? Na koho sa obrátiť, ak vaše deti experimentujú s drogami až príliš? Čo ak sa ocitnete v hmotnej núdzi? Ako pracovať s ohrozeniami v súvislosti s rastom chorobnosti, nepriaznivým demografickým vývojom, zlou finančnou situáciou obyvateľov, slabou pracovnou ponukou v obci? Kde nájsť peniaze na riešenie slabých stránok a rizík?

To je len nepatrný výber z toho, čo komunitný plán obsahuje. Samozrejme, určuje aj zodpovednosti za jeho plnenie – od starostu, cez sociálnu a ďalšie komisie OcZ, poslancov.

■ LV

Spoločenská kronika

■ **Narodili sa:** Dominik Domiňák, Matias Slamka, Tobias Mintál, Linda Habánová, Beáta Babinská, Amélia Blaštáková, Michal Vnenčák.

Novorodencom želáme najmä zdravie a pekný život.

■ **Navždy sme sa rozlúčili** s Júliou Dvorskou (93), Katarínou Grúňovou (60), Margitou Turčákovou (99) a Augustínou Lukačíkovou (84).

Odpočinitie večné daj im, Pane, a svetlo večné nech im svieti.

■ **Do manželského zväzku vstúpili** Marek Litvák (Podbiel) a Michaela Kekeľáková (Trstená – Ústie nad Priehradou); Zuzana Litvákova (Podbiel) a Petr Kormondi (Bratislava); Juraj Mintál (Podbiel) a Lenka Hudáková (Tvrdošín); Michal Grúň (Podbiel) a Váňa Vážna (Čavoj); Ján Matlák (Podbiel) a Lucia Kormančíková (Oravské Veselé).

Želáme vám, aby sa vám splnili všetky dobré priania. (HSM)

Poslanci schválili nový cenník, domáci platia menej

Od 1. júla platí nový cenník úkonov a služieb, ktoré poskytuje obec, a tiež prenájmu obecného majetku.

Poplatky za služby

Za vyhlásenie v obecnom rozhlase v priebehu pracovnej doby pribudne do obecnej kasy päť eur, vyhlásenie mimo pracovnej doby osem eur.

Nekomerčné vyhlásenie pre občanov Podbiela je zadarmo.

Rozmnožovanie alebo tlač dokumentov stojí podľa veľkosti formátu 10 alebo 20 centov za stranu.

Cintorínsky poplatok 25 eur sa platí za použitie domu smútku v súvislosti s nákladmi spojenými s umiestnením zosnulej osoby a vykonaním pohrebnej obrady.

Ceny za prenájom KŠH

Cena za prenájom kultúrnno-sportovej haly je nižšia pre

domácich obyvateľov ako cudzích záujemcov.

Poplatok je zložený z nájomného a nákladov na prevádzku a je rozdielny v letnom a zimnom období

Ďalej uvádzame len ceny za prenájom KŠH pre občanov Podbiela.

■ na kar – malá sála 50 eur v lete, 70 eur v zime,

■ na športové podujatia so ziskom – 60 eur malá sála a 130 eur celý objekt v lete, 80 eur malá sála a 180 eur celý objekt v zime,

■ na spoločenské podujatia, plesy, diskotéky, svadby, firemné akcie a podobné – 90 eur malá sála a 300 eur celý objekt v lete, 110 eur malá sála a 350 eur celý objekt v zime,

■ na rodinné oslavy, jubileá, promócie a podobné – 80 eur malá sála a 150 eur celý objekt v lete, 100 eur malá sála a 200 eur celý objekt v zime,

■ na podnikateľské účely –

20 eur/hod. malá sála a 40 eur/hod. veľká sála.

Ak sa jedná o prenájom na dva a viac dní za sebou, môže starosta obce uzavrieť prenájom na túto dobu s podnikateľským subjektom osobitne, kde cena prenájmu nemôže byť nižšia ako: malá sála 100 eur/1 deň a celý objekt 250 eur/1 deň.

■ Od poplatku za prenájom sú oslobodené výchovno-vzdelávacie inštitúcie, organizácie pracujúce pod obcou, neziskové organizácie, občianske združenia, farnosť, ktoré organizujú nezárobkové podujatie pre občanov Podbiela. Rovnako oslobodené sú divadelné predstavenia, charitatívne podujatia, tiež voľnočasové, športové a kultúrne tréningy pre občanov Podbiela. Kultúrne a športové podujatia či turnaje organizované organizáciami a fyzickými osobami nezárobkového charakteru sú od poplatkov oslobodené, okrem prevádzkových nákladov. ■ OCÚ

Školáci: Naš kolotoč sa na chvíľu zastaví. Zvládli sme to

■ Kolotoč školskej dochádzky sa zastavil 28. júna. Nesedeli sme v ňom počas školského roka len tak – nečinne. Naopak, kto raz nastúpi na školský kolotoč, začína objavovať mnoho nových zaujímavých vecí, naberá si množstvo zážitkov, postretáva veľa kamarátov a čo je hlavné, veľa sa naučí. A aby sa nám z toho všetkého nezakrútila hlava, teraz je potrebné spomaliť, na chvíľu vystúpiť, oddýchnuť si, vychutnať si krásny prázdninový čas a načerpať nové sily. Prvý rok sa na kolotoči točili naši prváci

a nebolo vôbec ľahké zvyknúť si na školské povinnosti. Prváci to však s pomocou svojej pani učiteľky zvládli výborne a dúfam, že im usilovnosť vydrží aj v ďalších rokoch.

Poslednýkrát však z kolotoča vystupujú štvrtáci, čím sa im aj uzatvára jedna dôležitá etapa ich života. Všetci im držíme palce a prajeme v novej škole len úspechy, dobré známky, dobrých učiteľov a veľa nových kamarátov.

V tomto roku zo školy odchádza aj pani vychovávateľka Adela Turčáková, ktorá v školskom

klube v Podbieli odpracovala 33 rokov. Pri tejto príležitosti jej chceme v mene všetkých detí, zamestnancov a rodičov poďakovať za odvedenú prácu a popriať do ďalších rokov veľa zdravia, šťastia a rodinnej pohody. Dúfame, že na školu v Podbieli bude vždy spomínať v dobrom a my ju medzi nami vždy radi privítame.

V školskom roku 2023/2024 sme naplánované úlohy splnili, zapojili sme sa do mnohých súťaží, v ktorých nás naši žiaci úspešne reprezentovali, zorganizovali sme veľa ďalších akcií,

ktoré spestrili náš vzdelávací proces. Zostáva mi preto len sa poďakovať všetkým zamestnancom, žiakom a rodičom a všetkým, ktorí nám pomáhali. Prajem vám krásne prázdniny.

■ Blanka Kontrová

Gratulujeme

■ V obvodnom kole súťaže Atletický štvorboj (28. mája) získal Oliver Branický 2. miesto a Adelka Pekarková 3. miesto.

■ V okresnom kole speváckej súťaže v speve ľudových piesní Slávik Slovenska (16. mája) získala Vaneska Badlíková cenu poroty.

■ V speváckej súťaži pre sólových spevákov ľudových piesní Matičný sláviček (15. mája) ohodnotila porota Lacka Lišku tretím miestom.

■ Najrýchlejším plavcom na škole je Oliver Branický, najrýchlejšou plavkyňou školy je Viktória Pekarková. Potvrdili to na planeckom výcviku 29. apríla – 6. mája.

Škôlkari: Výsledok stál za tú námahu

■ Čas neúprosne letí, ďalší školský rok je za nami a na deti čakajú vytúžené letné prázdniny. Výchovno-vzdelávacie ciele sme plnili podľa Školského vzdelávacieho programu. Počas roka deti navštívili rôzne obohacujúce miesta, ktoré im priblížili históriu našej obce a krásy prírody, ktorá nás obklopuje – Malé etnografické múzeum, Bobrovu raľu, s lesníkmi spoznávali rôznych hmyz a živočíchy v prírode a prešli sa aj náučným chodníkom na Zverovke. K deťom z predškolskej triedy pravidelne dochádzala logopédka, ktorá im pomáhala zvládať rôzne rečové nedostatky. Deti z malej triedy s ňou absolvovali skupinový program Rozprávaj a počúvaj, ktorý bol zameraný na fonematické uvedomovanie.

Navštívili nás aj divadelné súbory, ktoré zahrli rôzne poučné rozprávky. Tento školský rok sme sa zúčastnili len na jednej

okresnej súťaži a to Predškolskej trojboj v Čimhovej. Ostatné súťaže sme z dôvodu výskytu kiahní v MŠ neabsolvovali. Aj tento školský rok, každý štvrtok, mali deti z predškolskej triedy

tréning so športovým trénerom a fyzioterapeutkou. Uskutočňovali rôzne zdravotné cvičenia, učili ich správne vykonávať základné lokomočné pohyby, trénovali kotúľ vpred a vzad, stojku

na hlave, mostík a mnoho iných pohybov, ktoré potrápili nejedno dieťa, no výsledok stál za tú námahu.

Sviatok MDD sa niesol v znamení hier a zábavy. Deti z malej triedy navštívili detský kútik v Pizzerii Podbiel, kde ich milo privítali a pripravili pre ne zmrzlinu. Deti z predškolskej triedy strávili tento deň na Zverovke, kde ich lesník previedol náučným chodníkom a porozprával im rôzne zaujímavosti o zvieratách a okolitej prírode. No a na konci roka nechýbal ani školský výlet predškolákov a rodičov. Tento rok sme navštívili zábavný park Fantázia v Liptovskom Mikuláši, kde mali deti možnosť dosýta sa vyšantiť.

Všetkým zamestnancom ďakujem za ich svedomitú prácu. Deťom prajem prázdniny plné slnka, oddychu, zábavy a hlavne zdravia. ■ Silvia Lukáčiková

Sú súčasťou života v dedine už celé storočie

Dobrovoľní hasiči si pripomenuli 100. výročie založenia zboru. Do Podbiela prišla kolóna hasičských áut, vystrojení kolegovia z okolitých obcí, hostia. Vzďali úctu predchádzajúcim generáciám hasičov, oceňovali a spomínali.

■ Miestny kňaz Matúš Oravec nazval dobrovoľných hasičov na slávnostnej svätej omši k jubileu bláznami. To slovo však bolo pochvalou. Ako vysvetlil, v dnešnej dobe sa vytráca zo spoločnosti ochota robiť niečo pre druhého len tak a ešte aj zadarmo.

„Hasiči to robia, navyše po pri svojom zamestnaní, na úkor voľného času, svojich rodín a domácností. To sa dnes tak často nevidí.“

Práve nezištná pomoc je pre dobrovoľných hasičov poslaním. Sú vždy pripravení zachraňovať pred ohňom i vodou a pri iných kalamitných situáciách životy a majetok ľudí.

Okrem toho ich vidíme v dedine pomáhať pri mnohých kultúrnych a športových podujatiach.

Oheň je horší ako voda

Hasičstvo má za sebou dlhý kus histórie. Siahla oveľa ďalej, ako len do roku 1924, keď aj v Podbieli vznikol prvý organizovaný dobrovoľný hasičský spolok. Krotiť v minulosti plamene v drevených dedinách bývalo náročné. Kroniky sú plné tragédií, pri ktorých ľahli popolom celé dediny alebo ich veľké časti. Oravci v minulosti hovorievali, že oheň je horší ako voda, lebo voda jednému odnesie a druhému prinesie,

ale oheň ničí, všetko spáli na popol.

Katastrofálne požiare neobchádzali ani Podbiel. Pri požiaroch v roku 1878 zhořelo 60 domov. V roku 1885 pohltili plamene 38 domov. Ľudia sa ani nespamätali z katastrofy, o rok, hoci ľudia robili čo modli, ľahlo popolom ďalších 86.

Ešte aj pri vzniku spolku si hasiči museli vystačiť len s jednou konskou striekačkou na drevenom podvozku. Bola to veľká sláva, keď neskôr prišla do dediny takzvaná Kačena. Mala motor a označenie Tatra 805.

Ako bolo kedysi a ako dnes

Do storočnice doviedol podbielanských hasičov Ján Mačňák ml. Veliteľom dobrovoľného hasičského zboru obce (DHZO) je od roku 2016.

„Je veľa zmien, ktoré prinieslo so sebou storočie,“ hovorí. „Nielen v organizácii hasičstva a vývoji techniky, ale aj v oblasti ľudských zdrojov. Podbielanská hasičská jednotka patrí dnes k najlepšie technicky vybaveným zborom v okrese, no záujem o aktívne členstvo v dobrovoľnom hasičskom zbore, žiaľ, upadá.“

Ak by sme mali vybrať niekoľko najvýraznejších zmien v hasičstve za sto rokov, začať môžeme zvolávaním k požiaru. Kedysi museli ľudia, ktorým horel dom, alebo ich susedia, bežať po pomoc, dnes stačí na mobile vytočiť číslo 150, prípadne 112, a do pár minút sú pri nich hasiči.

Pred sto rokmi ľudia dopravovali vodu k ohňu vo vedrách, museli zapriahnuť koňa, aby dotiahol ručnú striekačku,

natiahnuť hadice k potoku či studni. Dnes je tam do pár minút cisterna s vodou.

Kým v minulosti hasil kto mohol a okolo plameňov bol chaos, dnes je tam do pár minút vyškolená jednotka s vysielacami, s najmodernejšou výbavou na likvidáciu ohňa i záchranu života a zdravia.

Kým ešte nedávno dedina žila hasičským športom, ktorý bol súčasťou výcviku a súťažili deti, ženy i muži, dnes je v mnohých obciach, Podbiel nevynímajúc, problém dať dokopy 10-členné družstvo.

Dobrovoľní hasiči mali kedysi v rámci prevencie úlohu kontrolovať v domácnostiach pece na tuhé palivo. Dnes ich mnohí ľudia dnu ani nepustia.

Majú vybavenie na rôzne zásahy

„Keď som nastúpil ako veliteľ, mali sme k dispozícii starú Aviu A31 a Škodu 706 RTO,“ hovorí Ján Mačňák. „Avia slúžila najmä na dopravu výjazdovej jednotky, mala čerpadlo, ale ak sme mali jej vybavením hasiť, potrebovali sme sa napojiť na vodný zdroj. Škodovka už mala aj cisternu na vodu.“

Za najnebezpečnejší počas jeho pôsobenia v jednotke považuje požiar výrobné haly v Nižnej. „Bolo tam veľa horľavých látok, vybuchovali plynové fľaše, na mieste bolo najviac techniky i hasičov.“

K najnáročnejším požiarom na fyzickú kondíciu zaraďil lesný požiar v Krivej. „Vodu sme museli vynášať v genfovákoch na chrbtoch, technika sa do strmého svahu nedostala.“ Práve vtedy podbielanským hasičom napadla myšlienka

zadovážiť V3S-ku. A tak si za vlastné peniaze kúpili Pragu V3S 6 × 6. Bol to starý valník, ktorý opravili a prerobili, tiež na vlastné náklady, na cisternu s nádržou 3500 litrov. Doplnili ho jazierkovým systémom čerpadiel. Dnes slúži pri ťažko dostupných lesných požiaroch v celom okrese, ani jeden DHZ tu nie je takou technikou vybavený.

V podbielanskej hasičskej zbrojnici a ďalších prenajatých priestoroch je v pohotovosti aj zreparovaná Tatra 815 8 × 8 VVN, pôvodne vojenské vozidlo Praga V3S, Iveco Daily a tiež Tatra 815 CAS 32, ktorá objemom cisterny 9000 litrov patrí k najväčším u profesionálnych aj dobrovoľných hasičov.

Na vozový park sú dobrovoľní hasiči hrdí. „Každý stroj je iný, špecifický, určený na rôzne

zásahy. „Dokážeme hasiť v dedine, ale aj v ťažkých terénoch, na cestách vytiahnuť havarovaný kamión, zasiahnuť pri snehových kalamitách,“ vysvetľuje Ján Mačňák.

Operačné stredisko Hasičského a záchranného zboru eviduje všetku túto techniku ako aj ďalšiu výstroj a výzbroj, pozná akcieschopnosť podbielanskeho DHZO, ráta s ním a môže sa naň vždy spoľahnúť.

Podbielanci prácou a vybavením zaujali aj Adama Kiedrowicza, ktorý dokumentuje hasičské zbory na Slovensku, v Poľsku a Česku.

Práce je dosť aj mimo zásahov

V rámci celoplošného rozmiestnenie hasičských síl a prostriedkov na Slovensku, ktoré súvisí hlavne s časom dojazdu

k požiaru, vybavením jednotky či charakterom terénu, je DHZO Podbiel zaradený do kategórie B. „Vyplyva nám z toho dosť povinností, ktorých dodržiavanie je kontrolované,“ hovorí veliteľ. Mnoho času tak trávia hasiči pri údržbe, kontrole stavu nádrží pohonných hmôt, stavu naplnenosti cisterien, kontroly výstroja a výzbroje, dopĺňaní materiálu, zúčastňujú sa taktických cvičení. Veliteľ DHZO je okrem iného pri zásahoch zodpovedný za bezpečnosť nielen svojej jednotky, ale aj ľudí okolo. Keď sú na mieste udalosti prítomní profesionálni hasiči, preberajú velenie a zodpovednosť oni.

DHZO je financované formou dotácie od štátu cez Dobrovoľnú požiarnu ochranu SR a následne cez obec podľa zaradenia do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov. Výška dotácie pre DHZO v kategórii B je 3000 eur, spoluúčasť obce je päť percent. Dotácia je účelovo viazaná a týka sa výlučne DHZO, ide predovšetkým o úhradu nákladov na údržbu, doplnenie výbavy, školenia a zabezpečenia BOZP. Za prácu hasiči nedostávajú peniaze, veď už v názve majú slovo dobrovoľní. Výnimkou môžu byť zásahy mimo katastra obce, vtedy môžu požiadať o odmenu 4 eurá za hodinu. Je s tým však spojené aj toľko byrokracie a preplatenie trvá tak dlho, že ju ani nežiadajú. Naopak, ak minú viac nafty, kupujú ju za vlastné peniaze.

Podakovanie za sto rokov

V priebehu prvých sto rokov organizovaného dobrovoľného hasičstva v Podbieli urobili generácie hasičov v dedine kus dobrej roboty. Na oslave storočnice smerovali slová úcty a vďaky k nim, ale aj ku všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomáhali ľuďom, ktorých nešťastie postihlo. „Vďaka patrí aj obci, bez jej podpory a spolupráce by to nešlo ani v minulosti ani dnes,“ dodal Ján Mačňák.

Kiežby mali dobrovoľní hasiči v ďalších rokoch čo najmenej výjazdov k nešťastiam, ale boli vždy pripravení slúžiť Bohu na slávu a blížnemu na pomoc.

■ Lýdia Vojtašáková

31. Podbielanské folklórne slávnosti na Bobrovej rali

7. júla

■ **Od 13.00 h – Sprievod krojovaných účinkujúcich od obecného úradu do areálu na Bobrovej rali**

■ **13.00 h – Svadobné obrazy**

Program folklórnych skupín a ľudových hudieb. Účinkujú Ženská spevácka skupina Senková z Podbiela, Ľudová hudba Murinovcov z Podbiela, folklórne skupiny Tepličan z Liptovskej Tepličky, Charita z Hornej Lehoty, Rabčičanka z Rabčíc, Lokčan z Lokce, Podroháčska Fsk zo Zuberca, Pavol Martáň z Oravského Bieleho Potoka.

■ **15.30 h – Goralí**

Fragmenty súčasných podôb hudobnej, tanečnej a zvykoslovnej kultúry goralov v tvorbe folklórnych súborov a skupín. Účinkujú Warta z Czarneho Dunajca, Magura z Kežmarku, Frankovčan z Malej Frankovej, folklórne skupiny z Oravského Veselého, Tepličan z Liptovskej Tepličky, Svrčinka zo Svrčinovca, Likčan z Lokce, Rabčičanka z Rabčíc, gajdošská ľudová hudba Mazulka z Oravskej Polhory.

■ **17.30 h – PULS**

Profilový program Poddukelského Umeleckého Ľudového Súboru.

Sprievodný program

Jarmok ľudových remesiel a výstava tradičného ľudového odevu.

Pozýva Obecný úrad a Kultúrna a športová komisia pri OcZ v Podbieli.

Program vyvrcholí vystúpením PULS.

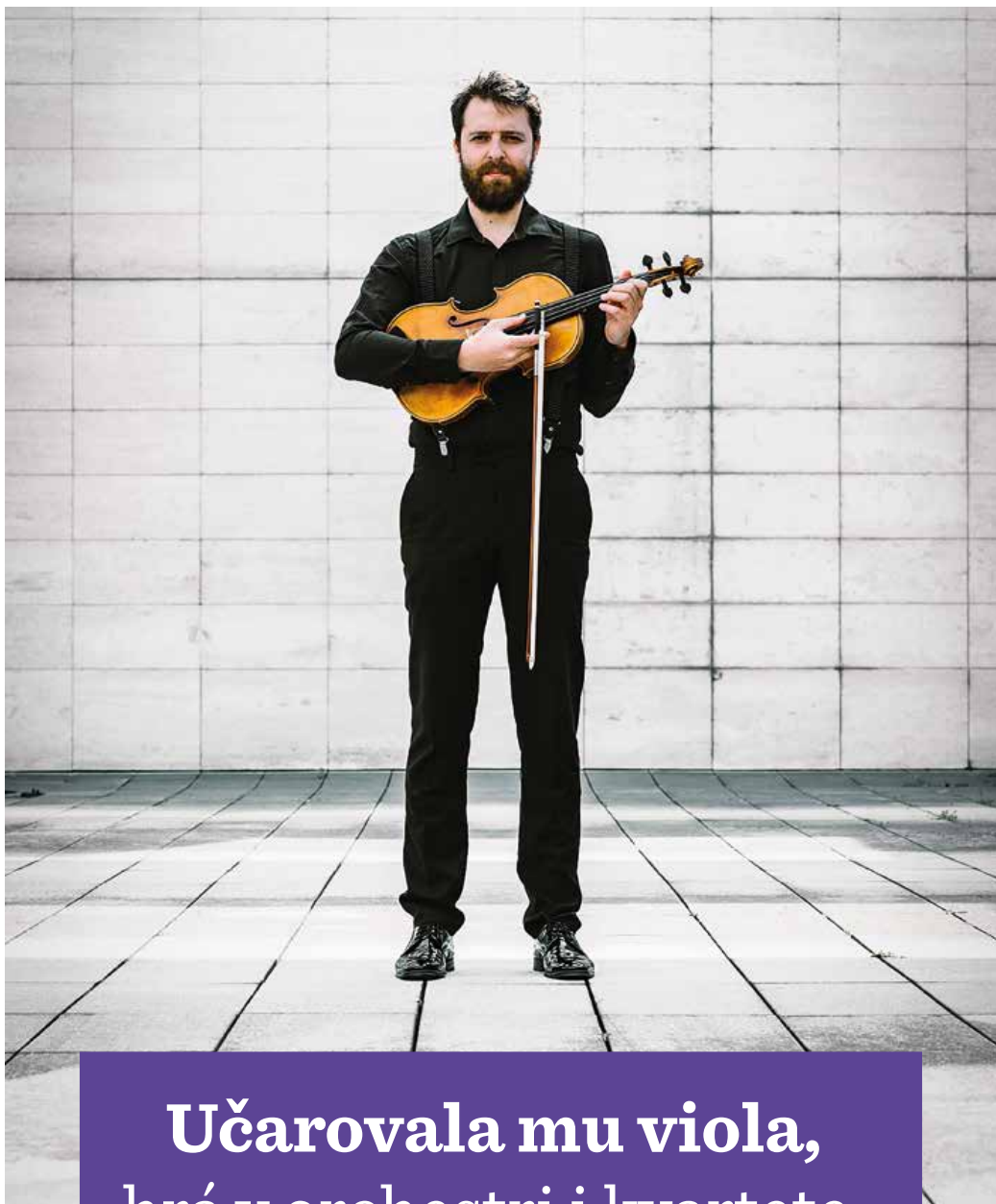
O DHZ Podbiel

■ Podbielanskí hasiči sú združení v dobrovoľnom hasičskom zbore. DHZ je občianskym združením, jeho členom môže byť ktokoľvek už po dovŕšení 15 rokov. Riadi sa stanovami Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR. V súčasnosti má 25 členov, je medzi nimi aj Viktor Ondrek (85), najvýraznejšia osobnosť dobrovoľného hasičstva v obci, ktorý jej členom DHZ už bežmála 70 rokov a dlhé roky ho viedol.

■ Samostatným subjektom je Dobrovoľný hasičský zbor obce (DHZO) Podbiel. Je to zásahová jednotka, ktorá plní úlohy súvisiace

s likvidáciou požiarov a vykonávaním záchranných prác. Musí byť vybavená potrebnou technikou, jej členovia výstrojom a výzbrojou. Pre zaradenie do výjazdovej jednotky je potrebné absolvovať základnú prípravu, skúšky, mať lekárske potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti, poistenie. DHZO zriaďuje zo zákona obec.

■ Veliteľom DHZO je Ján Mačňák ml. a členmi Miloš Bielopotocký, Peter Smolár, Ján Lacko, Miloš Pazdúr, Šimon Smolár, Jakub Čuporák, Gabriel Liška ml., Matej Matúch, Filip Kanterka.

Učarovala mu viola, hrá v orchestri i kvartete, klasickú i súčasnú hudbu

■ Lýdia Vojtaššáková

Peter Dvorský je členom orchestra Opery Slovenského národného divadla, pracuje ako druhý vedúci skupiny viol. Popritom koncertuje so svojim sláčikovým kvartetom Spectrum Quartett.

■ Ako malý chlapec chcel hrať na basu, rodičia mu však dali do rúk husle. Profesiou hudobníka prirovnáva Peter Dvorský, rodák z Podbiela, k vrcholovému športu.

„Vyžaduje veľa sebaobetovania, nespočetné hodiny strávené s nástrojom a obrovskú dávku šťastia.“

Odkedy vám učarovala hudba?

Vlastne ani neviem, odkedy som sa začal zaujímať o hudbu. V detstve u nás znala väčšinou česká country hudba, ktorú počúval otec a dodnes mám rád tento typ hudby. Skôr som detstvo trávil vonku s kamarátmi zo Zámestia. Môj starý otec

Jozef Dvorský založil v mladosti jazzovú kapelu, kde hrával na akordeóne a spieval.

Čo bolo impulzom, že ste sa rozhodli študovať hudbu a stať profesionálnym hudobníkom?

Keď som bol malý, vždy som chcel hrať na basu. Rodičia ma

však presvedčili, že najprv sa musím naučiť hrať na malú basu (husle) a až potom na veľkú. Ako väčšina malých detí, česť výnimkám, som rýchlo zistil, že študovanie huslí nie je až také jednoduché ani zo strany dieťaťa, ani jeho rodičov. Mal som chvíle, keď som chcel byť vonku s kamarátmi, no musel som cvičiť na husle a vtedy ma to nebavilo. Moja mama mala so mnou vtedy veľa trpezlivosti a som jej za to dodnes vďačný. Najväčším impulzom bolo cestovanie s hudbou po svete.

Ako vyzerá taká cesta od objavenia talentu, cez jeho rozvíjanie až po postavenie sa na koncertné pódium ako profesionál?

Profesiou hudobníka by som prirovnal k vrcholovému športu. Je to enormná psychická aj fyzická záťaž. Cesta ku profesionálnej dráhe je nesmierne náročná. Vyžaduje veľa sebaobetovania, nespočetné hodiny strávené s nástrojom a obrovskú dávku šťastia. Nie je to tak, že keď sa človek raz naučí hrať, už to bude stále vedieť. Profesionálny hudobník sa musí neustále vzdelávať a napredovať, pretože doba kladie čoraz väčšie nároky. Prichádza veľa kvalitnej konkurencie zo zahraničia.

Čím vám uchvátila práve viola?

Pôvodne som sa učil hrať na husliach. Na konzervatórium som však robil prijímacie skúšky na violu. V tej dobe som bol priemerný huslista a mal som väčšiu šancu dostať sa na školu ako violista, pretože violistov je omnoho menej ako huslistov. Bolo to však dobré rozhodnutie a nikdy som ho neľutoval. Bežný laický poslucháč violu od huslí ani nerozozná, je väčšia, má iné struny a hlbší melancholickejší tón.

Dnes pracujete v jednej z najvýznamnejších kultúrnych inštitúcií Slovenska – Slovenskom národnom divadle. Kedy a ako ste sa tam dostali.

Tak tu prichádza na rad aj ten kus šťastia. Najprv som v di-

vadle len vypomáhal a hral ako tutti hráč v skupine viol. V tom čase som ešte študoval na vysokej škole a mal som nacvičený program. Potom prišiel konkurz do SND na druhého vedúceho skupiny, ktorý som úspešne zvládol.

Aká je vaša pracovná náplň?

Na nástroji človek musí cvičiť takmer každý deň, aby sa udržal vo forme. Hranie v orchestri SND obnáša znalosť veľkého množstva opier a baletov. Každú divadelnú sezónu nacvičíme niekoľko nových inscenácií, a navyše obohrávame i predošlý repertoár. Dielo skúšame najprv len s orchestrom a následne s opernými spevákmi alebo baletným súborom. Základom všetkého je domáca príprava.

Mávate pred koncertmi trénu?

Niekedy áno, niekedy nie, vplýva na to množstvo faktorov. A povedzme si úprimne, kto ju nemá?

Bez nôt to na koncertoch určite nejde, ale predsa len, keby ste ich nemali, koľko skladieb alebo koľko hodín hudby máte uložených v pamäti?

Počas štúdia na škole sme museli hrať všetko naspamäť. Operné party obsahujú zhruba 100 strán a listujú sa, no náročné pasáže musíme ovládať vždy naspamäť a zahrať aj o polnoci.

Stretli ste sa niekedy na spoločnom koncerte vy a váš menovec operný spevák Peter Dvorský?

S legendárnym Petrom Dvorským som sa stretol a zoznámil na jednom silvestrovskom vystúpení v SND. A vtipná príhoda? Keď divadlo zorganizovalo koncert k 70. jubileu Petra Dvorského, omylom uviedlo k nemu moju adresu, takže venovania od jeho priateľov a známych chodili ku mne do schránky.

Je viola aj sólovým nástrojom? Mávate sólové vystúpenia?

Viola je aj sólový nástroj, no ja som skôr komorný typ hráča, i keď v SND musím hrať aj veľké sóla.

Mimo divadla ste členom sláčikového kvarteta Spectrum Quartett. Ste teda s hudbou v práci i po nej. Stíhate to?

Spectrum Quartett sme zakladali ešte ako štyria kamaráti na VŠMU, ktorí chceli spolu hrať. Z pôvodnej zostavy sme ostali traja – primárius Ján Kružliak, ja a violončelista Branislav Bielek. Podarilo sa nám však nájsť skvelého druhého huslistu Miroslava Vilhana.

Hranie v kvartete je nielen o hudbe, ale aj o povahe ľudí. Môžete nájsť štyroch najlepších muzikantov na svete a vytvoriť kvarteto, ale ak si nesadnú povahovo, nikdy to nebude mať dlhú životnosť.

Poznáam veľa súborov, ktoré stroskotali na nezhodách. My spolu hráme už 11 rokov a ten čas sa prejavuje aj v hudbe. Do kvarteta sa chodím hudobne očistiť od „pracovných nánosov“.

Spectrum Quartett je uvádzané ako širokospektrálne sláčikové kvarteto venujúce sa klasickej a súčasnej vážnej hudbe, čerpajúc energiu z improvizácie a ľudovej hudby. Nie je to príliš široký záber?

V dnešnej dobe je už nutnosťou byť zameraný na viac štýlov. S kvartetom teraz hráme asi 20 koncertov ročne. Ide nám skôr o kvalitu, než o kvantitu. Pred-

Peter Dvorský (34)

Štúdium: ZUŠ Vendelína Habovštiaka pod vedením Petra Kučku, Konzervatórium v Žiline pod vedením Jána Glasnáka, VŠMU v Bratislave pod vedením Jozefa Hoška.

Spolupracoval s viacerými súbormi klasickej aj

súčasnej hudby: Orchester Slovenského rozhlasu, VENI Ensemble, Hillaris chamber orchestra, Capella Istropolitana, Ensemble Spectrum, Wiener Jeunesse Orchester a ďalšími.

Zamestnanie: Slovenské národné divadlo

Rodičia: Peter a Božena Dvorskí

tým, než som si založil rodinu, som s hudbou cestoval omnoho viac, aj do zahraničia. Teraz sa zahraničiu skôr vyhýbam.

Dá sa povedať, ktoré obdobie alebo ktorých skladateľov máte najradšej a ktorých najradšie hrávate?

Z operného programu mám najradšej diela Eugena Suchoňa, Giacoma Pucciniho a Giuseppe Verdiho. V komornej hudbe mám rád každú kvalitnú hudbu.

Hráte aj na iné hudobné nástroje?

Počas štúdia sme mali povinný klavír a z každého nástroja sme mali vedieť vylúdiť nejaký tón.

Mnohí ľudia sa hudbou vedia odreagovať od práce, alebo relaxujú pri hudbe. Ako relaxujete vy?

Môj relax delím na rodinu, rybolov a turistiku.

Ste hudobná rodina? Zdedili talent deti?

Sme hudobná rodina. Moju krásnu manželku Zuzku som stretol ešte na VŠMU, kde študovala hru na klavíri. Naše deti Petko a Mikuláško jej stále brnkajú na citlivé struny. Obe deti podedili talent. To, či sa vyberú hudobným smerom, nechám na nich. Hudba sa nedá nanútiť.

Je hudba, akákoľvek, pre ľudí dôležitá? Ako vnímate záujem ľudí o klasickú hudbu v súčasnosti?

Myslím si, že hudba je nesmierne dôležitá pre ľudí. U mňa je však podmienka hudba kvalitná. Celkovo je trh presýtený hudobným smogom a vytráca sa estetika peknej hudby. A tým nemyslím klasickú hudbu, ale každú. Niekedy mám pocit, že v tejto dobe, bohužiaľ, človek nemusí mať žiadne hudobné vzdelanie, stačí len zaujať ľudí nejakou výstrednosťou a mať dobrého manažéra.

Podbiel má niekoľko hudobných a speváckych zoskupení. Hrali ste s niektorým?

Ešte ako malý chlapec som začínal hrať s Bebejovcami a mám na to veľmi príjemné spomienky. ■

Aký otec, taký syn

■ K tradičným sviatkom Dňa detí a Dňa matiek pribudol vlni do kalendára obecných akcií aj Deň otcov. „Donedávna nebol na Slovensku až taký populárny, no úloha otcov je v rodine i spoločnosti veľmi dôležitá, tak sme ho zaviedli aj u nás,“ zdôvodnil starosta Ján Sitek.

Tento rok zvýraznil dôležitosť sviatku aj pán farár Matúš Oravec – pozval ministrovať chlapov, ktorí pred oltárom pomáhali roky, a dnes sú v roli otcov. „Dobрым otcom sa ľahko stane ten syn, ktorý má dobrého otca. Ukazujú im smer a Cirkev potrebuje otcov, ktorí idú pred svojimi synmi.“

Citoval aj slová pápeža Františka, že „Otcami sa ne-

rodíme, otcami sa stávame. A nestávame sa nimi tým, že privedieme na svet dieťa, ale preto, že prevezmeme zodpovednosť za starostlivosť oň.“

Matúš Oravec upozornil aj na súčasnú krízu rodiny, keď veľa detí vyrastá bez otcov.

Na záver sv. omše zopakoval, že keď je dobrý otec, aj dcéra prežíva, že je princezná, a žartom dodal, že princezná si v staršom veku hľadá princa na bielom koni. Ak nie je ako princezná, tak si nájde koňa.

Po skončení sv. omše pripravil obecný úrad spolu s farským úradom stretnutie všetkých otcov vo farskej záhrade.

■ (LV)

Spolu budú tvoriť víziu

■ Spišský diecézny biskup František ustanovil novú Diecéznu pastoračnú radu. Má 15 členov pochádzajúcich z rôznych geografických oblastí diecézy, ktorí zastupujú rôzne stavy a rôzne skupiny Božieho ľudu, na ktoré je nasmerovaná pastorácia. Väčšina členov sú laici, svoje zastúpenie v rade však majú aj zasvätené osoby a klerici. Zastúpenie v rade má aj Miroslava Siteková z Podbiela.

„Otec biskup nám koncom

mája odovzdal menovacie dekréty, zložili sme sľub člena a oboznámili s činnosťou pastoračnej rady a jej úlohami,“ hovorí. „Ako zdôraznil, pastoračná rada si nemá rozdávať úlohy, ale tvoriť víziu.“

Okrem Mirky Sitekovej sú v rade aj ďalší traja, ktorí pôsobia, alebo budú pôsobiť na Orave – Ľudovít Mačor z Dolného Kubína a kňazi Branislav Kožuch (Trstená) a Ľuboš Laškoty (Zákamenné).

■ (LV)

Všetky miestne organizácie bavili deti

■ Ešte pred pandémiou koronavírusu sme v našej obci zvykli oslavovať Deň detí na ozaj veľkolepo. Dobrú tradíciu a vzájomnú spoluprácu obecného úradu a miestnych organizácií sme sa tento rok rozhodli spoločne obnoviť. A tak bola 1. júna na ihrisku Pod Pálenicou skutočná zábava. Deti sa mohli povozit na koníkovi od pána Marasa. Vďaka miestnemu spolku Červeného kríža sa dozvedeli, ako správne poskytnúť prvú pomoc. Cykloturistický klub si pripravil prekážkovú jazdu na kolobežke, Tenisový klub vyskúšal koordináciu detí v hre s loptičkami. Vďaka poľovníkom spozná-

vali miestne lesy a ich obyvateľov. eRkári pripravili stanovišťa s dobrými hrami, so Starými Slovanmi sa striedalo z luku.

Deti po absolvovaní jednotlivých stanovišť dostali sladký balíček a tiež cukrovú vatu. Poľovníci sa postarali o chutný guláš. Pripravená bola aj tombola či maľovanie na tvár. Vrcholom akcie však bola určite penová párty od našich hasičov.

Ďakujeme každému, kto akýmkoľvek spôsobom priložil ruku k tomuto zábavnému a radostnému dňu. Veríme, že to bol pre všetkých požehnaný čas.

■ Mirka Siteková

Od stola k stolu

■ Deň farnosti si prvú júnovú nedeľu zaknihoval už 11. ročník. Začínal svätou omšou pri spoločnom eucharistickom stole, ktorú celebraval tvrdošínsky farár Róbert Tokár, pokračoval pri stoloch s dobrým jedlom. Ako hovorí pán farár Matúš Oravec, Deň farnosti je miestom na dialóg. V školskej záhrade vládla dobrá atmosféra, dospelí diskutovali, pre deti bol pripravený bohatý program.

■ (LV)

Odmenou je aj dobrý pocit

■ Desiatky Podbielanov sa zapojili do brigády organizovanej obecným úradom pri príležitosti Dňa Zeme. Zametali, zbierali odpad, čistili kanále, skrášľovali lavičky,

sadili kvietky a stromčeky. Ruku k skrášleniu dediny priložili všetky generácie. Odmenou bol nielen dobrý guláš od Kocoňa, ale aj dobrý pocit.

■ (LV)

Mamám dali kúsok seba

■ Na Deň matiek zaplnili kultúrno-športovú halu mamy a deti. Stretnutím chcela obec aspoň takýmto malým gestom prejsť mamám vďaka za to, že vytvá-

rajú domov, prístav, bezpečné miesto, kde sa môžeme kedykoľvek vrátiť. Deti im aspoň kultúrnym programom – spevom, tancom, hudbou či slovom venovali kúsok seba.

Starosta Ján Sitek matkám poprial, aby sa im všetko dobre, čo odovzdali a odovzdávajú svojim deťom, mnohonásobne vrátilo v podobe lásky, úcty a vďaky. „Mladým mamičkám želim, aby si užívali a vychutnali každý okamih prežitý so svojimi ratolesťami, lebo sa už nikdy neopakuje a tiež, aby vám nikdy nechýbala trpezlivosť s nimi. Tým skôr narodeným, aby im veľké deti a vnúčatá prinášali radosť.“ Mamám, ktoré sa na svoje deti a vnúčatá pozerajú z neba, poslal pozdrav a veľké poďakovanie za lásku, obetavosť a opateru, ktorou počas svojho života zahŕňali svoje deti. ■ (LV)

Pozvánky

■ Cestný beh SNP Roháče – Podbiel

4. augusta
Športové podujatie. Štart od Partizánskeho cintorína na Zverovke, dĺžka trate 21,8 km.
Organizátor: TJ Športový klub Podbiel

■ Podbielanská držka a Podbielanský drevo-rubač

31. augusta
Kultúrno-spoločenské podujatie pri Františkovej hute.
Organizátor: Dobrovoľný hasičský zbor Podbiel

■ Modlitebné stretnutie na Červenej skale

15. septembra
Stretnutie pri kríži a soche Sedembolestnej Panny Márie.
Pozýva farský úrad, obecný úrad, Drevodom.

Oznam

Dávajte si pozor na falšných odpočítarov plynu. Ak k vám podozriví ľudia zaklopú, overte si vierohodnosť ich dôvodov na vstup, nedávajte peniaze.

Pri stavaní mája aj spomínali

■ Kedysi mládenci stavali máje dievčatám po celej dedine, dnes si vystačia s jedným spoločným.

V máji stál v Podbieli máj aj tento rok. Jeho stavanie je dobrou príležitosťou stretnúť sa a zabaviť. Tak tomu bolo aj tento rok.

Keď bol František Matúš ešte mládenec, stavanie májov bola náročná robota. Pochádza zo Zázrivej, dediny s mnohými osadami, kde sú domy ďaleko od seba. „Vo viacerých skupinkách sme

stavali aj 100 až 150 májov, pripravovali sme ich aj mesiac dopredu.“ Robota mu odpadla, keď sa priženil do Podbiela. Dnes je však opäť pri každom obecnom stavaní mája – ako harmonikár speváckej skupiny Senková.

Mária Murinová sa pochválila, že v mladosti stál pred ich domom máj každý rok, aj keď ešte nemala frajera.

„Postavili mi ho bratia,“ smeje sa. „Mládenci prichádzali až neskôr.“

Aj Vierka Sroková rada spomína na mladosť. „Boli sme tri sestry, tak nás mládenci nikdy neobišli. No v roku pred mojou svadbou viali stužky najvyššie, máj mi postavil môj snúbenec.“

Stavanie májov nebývala jednoduchá aktivita. „Samo-zrejme, vždy som sa tešila aj na prípravu,“ prezradila Elena Hunčagová. „Dievčatá sme sa stretávali na Bobrovej rali a viazali sme stužky na stromčeky. Chlapci sa zas stretávali pri príprave žrdí. Vždy bolo veselo.“

■ (LV)

Krátko zo športu

■ **Strelba.** Úspech na streleckej súťaži Športovo-streleckého klubu Krivá konanej pri príležitosti 144. výročia narodenia M. R. Štefánika zaznamenali vo svojich kategóriách Jozef Mačnák – 2. miesto a Sára Mačnáková – 3. miesto.

Súťaž pozostávala zo strelby z malorážky a hodů granátom na cieľ.

■ **Šípky.** Na turnaji v klasických šípkach sa v Podbieli stretli najlepší hráči z celej Oravy. Prijemne prekvapila účasť, pred terče sa postavilo 148 súťažiacich. Turnaj 27. apríla, ktorý mal aj benefičný rozmer, organizoval Michal Zemančík, záštitu nad ním prevzal starosta Ján Sitek. Zastúpenie v súťaži mal aj Podbiel. Najlepšie sa darilo Jurajovi Mintálovi, keď v doplnkovom turnaji dvojíc obsa-

dil s Jánom Fedorkom (Žilina) 2. miesto.

■ **Tenis.** Turnaj Re-open cup, ktorý usporadúva TC Podbiel, má za sebou 4. ročník. Na kurtoch v Podbieli a v Nižnej súťažilo 32 hráčov, odohrali 64 zápasov. Zastúpenie mali aj tenisti z Podbiela – v kategórii žien sa najviac darilo Lu-

cií Korčuškovej (2. miesto) a Korine Kozáčik (3. miesto), v kategórii mužov sa Jaroslav Habáň umiestnil na 3. mieste. Bronzovú medailu vybojoval aj Ľubomír Kanderka v kategórii profi registrovaní hráči.

■ **Futbal.** Mužstvo TJ ŠK Podbiel skončilo v ročníku 2023/2024 Oravskej futbalovej súťaže v tabuľke VIII. ligy na predposlednom 11. mieste.

■ **Hokej.** V 20. ročníku Oravskej hokejovej ligy, v ktorej hralo osem tímov, sa Hokejový klub Podbiel umiestnil na treťom mieste.

Deti objavovali a vytvárali dobré hry

MINIdigi animátori hovoria, že deti nemajú problém na týždeň odložiť mobily, ak vidia, že podobne robia aj ich kamaráti a ak cítia úprimný záujem zo strany dospelých.

■ V týždni od 27. mája do 2. júna sa 3 600 detí zapojilo do týždňa digitálnej miernosti v rámci kampane MINIdigi. Túto kampan organizuje detské hnutie eRko. V 90 obciach na Slovensku pripravili vedúci detských skupín a pedagógovia pre deti zážitkový program ako alternatívu k tráveniu voľného času pred obrazovkami a displejmi.

Tento týždeň ich bavil

Týždeň digitálnej miernosti pozostáva z niekoľkých popoludňajších stretnutí. V Podbieli sme sa tentoraz stretli v pondelok, v stredu a v piatok. Počas prvého dňa sme deti pozvali k tomu, aby si na celý týždeň vy-

brali vlastnú výzvu striedmosti a odprezentovali ju aj ostatným kamarátom. Na konci týždňa sme si svoje výzvy vyhodnotili a spoločne sa porozprávali, ako sa zmenil náš postoj a vzťah k digitálnym technológiám.

Účastníci kampane zhodnotili týždeň týmito slovami:

■ „Dal som si výzvu – stráviť menej času na mobile, aby som mohol byť viac s kamarátmi. Tento týždeň ma bavil, lebo sme hrali na stretnutách super hry, napríklad Minecraft naživo.“ (Matiáš)

■ „Čas, ktorý som získala vďaka svojej MINIdigi výzve som trávila hrou s rodinou.“ (Rebeka)

Témou boli Dobré hry

Tento rok sa uskutočnil už piaty ročník kampane a celkovo sa doň zapojil podobný počet detí ako vlani. Témou tohto ročníka boli Dobré hry. Organizátori poskytli prihláseným skupinám metodické námety s hrami

a tvorivými aktivitami. Medzi obľúbené patrili už živý Minecraft na ihrisku či hra s názvom Kde je môj plyšák, ktorej cieľom bolo spoločnými silami tajne premiestniť plyšáka do cieľa tak, aby si to strážca nevšimol.

Počas týždňa sme sa sústreďovali na objavovanie a vytváranie dobrých hier hraných naživo v spoločenstve priateľov a zároveň sme sa s deťmi rozprávali o online hrách.

„Online hry sú jednou z najčastejších aktivít detí na digitálnych zariadeniach a cez ne si deti vytvárajú obraz o hre ako takej. Preto sme sa tento rok zamerali na digitálnu miernosť v oblasti hrania online hier,“ dodáva koordinátorka kampane Dominika Bujdaková.

eRko ponúklo aj webinár

Hnutie kresťanských spoločenstiev pri príprave kampane nezanedbáva ani vzdelávanie do-

Príklady výziev na tréningovanie digitálnej miernosti

- Odlož si mobil počas stolovania.
- Keď Ti niekto napíše, radšej mu zavolaj alebo sa s ním stretni osobne.
- Kontroluj si sociálne siete len raz za deň.
- Pozeraj len jednu rozprávku alebo časť seriálu za deň.
- Daj si denný limit, kedy odložíš displej.
- Nepoužívaj displej 90 minút pred spánkom.
- Vymaž si aspoň jednu aplikáciu, na ktorej tráviš zbytočne veľa času.
- Odteraz buď na mobile o polovicu času menej ako zvykneš bývať.
- Nehraj týždeň žiadne hry na mobile, tablete či počítači.
- Vypni si všetky notifikácie.

spelých. Na webe erko.sk/minidigi je k dispozícii príručka pre MINIdigi animátorov a prístup k archívu odborných webinárov, ktoré pomáhajú dospelým zorientovať sa v téme digitálnych technológií na deti.

Tento rok ponúklo eRko odborný webinár so psychológom, výskumníkom a bývalým herným dizajnérom Michalom Božíkom. „Potrebujeme vytvárať deťom zóny bez digitálnych technológií, pretože súčasné deti nezažili svet bez technológií,“ zhrnul počas webinára psychológ Michal Božík.

- Mirka Siteková
- Zdroj: eRko.sk

Svätec zďaleka prišiel aj do Podbiela

■ V našej oblasti pomerne neznámy svätec Šarbel Machlúf si získal ctiteľov už aj v Podbieli. Tento kňaz, reholník a pustovník žil v severnom Libanone v rokoch 1828 až 1898 a takmer tretinu života strávil v pustomi, kde sa modlil a vzdával vďaku. Kým žil, poznalo ho len malo ľudí, no po smrti sa stal vyhľadávaným. Svedčia o tom

tisíceky Cirkvou uznaných zázrakov na jeho príhovor.

„Boli to Božie plány a ja som sa nechal nimi viesť,“ hovorí Pavol Tmák o spoznaní sv. Šarbela a jeho milosti pomáhať ľuďom. „Náš pán farár už priviedol k hlbšiemu vnímaniu Ducha Svätého veľa ľudí a na moderované adorácie tu prichádzajú aj ľudia z okolia. Prá-

ve cez týchto ľudí som sa dostal aj na jednu adoráciu k sv. Šarbelovi do Prešova,“ vysvetľuje. „Začal som sa o neho viac zaujímať a naozaj ma oslovil nielen jeho život, jeho duchovná hĺbka, ale aj jeho pôsobenie po smrti a charizma uzdravovania.“

Výsledkom bolo iniciovanie spoločných modlitieb k tomu-

to svätcovi vždy 22. v mesiaci v miestnom kostole.

Ako Pavol dodáva, už aj on zažil vyslyšanie prosieb k sv. Šarbelovi. Raz by rád zašiel do Libanonu k jeho hrobu. Pre zázraky, ktoré boli zdokumentované, sa toto miesto nazýva Lurdami Blízkeho Východu.

■ (LV)